

Homilija mariborskega nadškofa msgr. Alojzija Cvikla DJ ob prazniku Marijinega vnebovzetja, Ptujška Gora, 15. avgust 2019

Dragi sobratje duhovniki, dragi romarji, dragi bratje in sestre!

Današnji evangeljski odlomek nam predstavi srečanje Elizabete in Marije. Ključ za razumevanje tega srečanja najdemo v besedah teh dveh žena. Čuti se nesorazmernost: besede, ki jih izreče Elizabeta, so hvalnica, namenjena Mariji, ki bo postala »Mati Gospoda«, medtem ko Marija v svoji hvalnici ne omenja Elizabete, ampak daje čast Bogu.

Ta nesorazmernost je povezana z različnima vlogama, ki sta zaupani Elizabeti in Mariji. Pa ne samo oni dve, tudi njuna otroka bosta imela različni vlogi.

Svetopisemski odlomek želi podčrtati Marijino trdno in močno vero. Že s tem, ko je v besedilu poudarjeno, da je »hitro« vstala in se odpravila v mesto na Judovem, kjer je živela njena sorodnica (prim. Lk 1,39), je to lepo nakazano.

Ta naglica Marije je odgovor na besede angela: »Glej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta je spočela sina v starosti, in to je šesti mesec njej, ki so jo imenovali nerodovitno« (prim. Lk 1,36). Marija ve, da se je življenje sorodnice spremenilo in zato ji je potrebna njena bližina in pomoč.

Vera Marije se odraža v njeni hvalnici, ki jo imenujemo Magnifikat. Ta molitev nosi mnoge značilnosti starozaveznih psalmov, ki jih je Marija zelo dobro poznala.

Zase uporabi izraz »služabnica«, da s tem podčrta svojo pripravljenost, da služi Bogu, ki ga imenuje Mogočni, kot ji ga je pri oznanjenju razodel angel Gabrijel: »Sveti Duh bo prišel nate in moč Najvišjega te bo obsenčila.« (prim. Lk 35).

Marija v svoji hvalnici pokaže, da popolnoma zaupa in veruje v to, kar ji je bilo razodeto. To, kar najbolj preseneti je, da Marija to hvalnico zapoje preden se otrok rodi, oziroma, preden se napoved uresniči.

Vzor Marijine trdne vere se nam kaže v dveh smereh: najprej je to sposobnost, da sprejme povabilo in da v znamenjih, ki to povabilo spremljajo, zna prepoznati delovanje Boga samega; drugič pa kot gotovost, da bo Bog, kar je obljubil, kar je napovedal, zagotovo tudi uresničil.

Marijina vera je prepoznana in opevana s stani Elizabete, ki Marijo označi, kot tisto, »ki je mati mojega Gospoda« in »ki je verovala, da se bo izpolnilo, kar ji je povedal Gospod« (prim. Lk 1,45). Ta vzklik Elizabete, v moči Sv. Duha, je pričevanje, da otrok, ki ga Marija nosi pod srcem, ni navaden otrok, ampak je Božji Sin.

Zadnji poudarek v tem odlomku pa je veselje, ki ni vezano zgolj na dejstvo, da bosta rojena dva otroka, ampak pravi razlog za veselje je, ker je Bog začel uresničevati svoj načrt odrešenja. Veselje obeh žena je znamenje, da se začenjajo mesijanski časi, ko se bodo uresničile dolgo napovedane prerokbe.

Vsi ti dogodki iz zgodovine odrešenja so v hvalnici zapisani s tako globoko vero in v takšnem prepričanju, da so opisani, kot že uresničeni, in to še predno so se v resnici zgodili.

To evangeljsko sporočilo je namenjeno tudi vsakemu od nas, tudi če živimo v svetu, ki je večkrat zelo razburkan in živahen, tako zelo, da se naši upi večkrat razblinijo v nič, nas vsebina današnjega praznika napolnjuje z upanjem. Ob voditeljih tega sveta imamo večkrat občutek, da ne iščejo skupnega dobrega in jim ne gre za dobro ljudi, h katerim so poslani, ampak prej iščejo svoje koristi, ali koristi strank, katerim pripadajo. Marsikdaj se nam zdi, da nam hočejo ti povedati, da ne moremo narediti nič, da bi se stvari spremenile na boljše. Današnji praznik pa nam jasno kaže, da je v ozadju vsega vendarle veliki načrt Božje ljubezni in da ta načrt Vsemogočni uresničuje, četudi kdaj po naših merilih počasi, a vendar dosledno. To dojemamo kot odrešenjski načrt. Nebeški Oče, ki je glavni akter tega načrta, ima čut za majhne, revne, prezrte, potisnjene na obrobje, na ljudi brez besede in vpliva...

O tem sta nam spregovorili tako prvo, kot drugo berilo.

V prvem berilu nastopi žena, ki predstavlja skupnost kristjanov in zmaj, ki poseblja vsa obdobja političnih, ekonomskih in kulturnih tiranij, ki so hotele in hočejo zgodovino oblikovati po svoje, večkrat na način, ki je nasproten Bogu in Cerkvi, z vsiljevanjem svojega pogleda in iskanjem koristi na račun drugih.

Otrok, ki ga žena rodi, je gotovo Jezus, Božji Sin. Brez, da bi podrobno analizirali besedilo, se lahko zaustavimo ob dveh stvareh: prva stvar je tesna povezanost Božjega Sina s Cerkvijo, odnos, ki ga lahko primerjamo odnosu med materjo in otrokom. Vera Cerkve, kot Marijina vera, nas vedno vodi k Božjemu Sinu, k njemu, ki je umrl na križu in tretji dan vstal od mrtvih.

Druga stvar, na katero bodimo pozorni pa je prostor, oziroma zavetje, ki ga je Bog pripravil ženi in močan glas, ki se je slišal v nebesih. To v nas zbuja vero, da bo na koncu zmagalo dobro, da bo zmago slavil Bog, nasproti vsem silam teme in zla. Ta zmaga ni mišljena zgolj ob koncu zgodovine, ampak je nekaj, kar Cerkev doživlja na vsem svojem romanju skozi čas, tudi v današnjem času.

Vsak od nas doživlja, kako je življenje človeka kratko. Komaj se oklenemo življenja, ga je že izgubimo. Strese nas tudi ob misli, da obstaja možnost, da zapravimo svoje življenje, če nam ni mar za druge ljudi, za druga živa bitja, za planet na katerem živimo.

Drugo berilo, iz pisma apostola Pavla Korinčanom, še nadaljuje to razmišljanje, ko se ustavi ob našem največjem in zadnjem sovražniku, to je smrt. Apostol Pavel nam z vso gotovostjo zagotavlja, da bo tudi smrt premagana. Jezusovo vstajenje zato vidi apostol kot »prvenec tistih, ki so zaspali« (prim. 1 Kor 15,20).

Sveti Bonaventura, škof in cerkveni učitelj, umrl 1274, na koncilu v Lyonu, razmišlja takole: »Vsak, ki veruje v vstajenje Jezusa Kristusa, ki ga apostol Pavel imenuje začetek vstajenja vsega odrešenega človeštva v Kristusu. Ta začetek mora biti viden, da lahko verujejo, kaj nas čaka na koncu.

Ko je Božja Mati Marija umrla, je bila preobražena, povzeta v Kristusu. Ona, ki se je celostno podarila Bogu in njegovemu odrešenjskemu načrtu, je bila na koncu sprejeta v Božjo slavo, v življenje brez zatona, v življenje, ki ne mine.«

Z našimi človeškimi očmi tega ne vidimo. Sv. Efrem Sirski, diakon in cerkveni učitelj, rodil se je okoli 306, pravi, da to skrivnost lahko zaznamo samo z razsvetljenimi, duhovnimi očmi. Za takšne razsvetljene oči in duhovni pogled bomo molili danes v prazničnem hvalospevu, ko bomo izpovedali svojo vero, da je: »Marija začetek in podoba poveljane Cerkve, trdno upanje in tolažba potujočemu Božjemu ljudstvu ... «

Marija nam kaže cilj našega zemeljskega potovanja, kaže nam smer, kamor potuje Cerkev in nas usmerja k eshatološkemu gledanju. Pravzaprav nam je to gledanje ponujeno pri vsaki sv. maši: mi gledamo na oltarju kruh. Brez vere vidimo samo kruh, v veri pa gledamo Kristusa, ki je že od stvarjenja sveta prisoten v stvarstvu, in postane na poseben način med nami navzoč v istem evharističnem kruhu.

Še več: Temu posvečenemu kruhu pripadamo tudi mi, saj smo vsi njegovo telo. Njegovo telo pa ni zapisano smrti, ampak je telo, ki s smrtjo dokončno vstopa v Božjo slavo.

Pomembno je, da verujemo, da smo s krstom postali del Jezusovega poveljane telesa, saj prav s to svojo vero preraščamo to kar je zemeljsko in stopamo v to, kar je Božjega.

Ko se danes veselimo Marijinega vnebovzetja, lahko na nek način rečemo, da zremo Marijo v Kristusovem objemu.

Na ta način današnji praznik naš pogled usmerja na cilj, kamor potujemo v moči Sv. Duha. Pravzaprav imamo kot kristjani veliko srečo: Marija je morala verovati angelu in samo verovati besedam angela, ko ji je povedal, kaj se ji bo zgodilo. Mi vsi pa smo bili deležni milosti velikonočnega jutra, zato imamo po Jezusovem vstajenju, po Marijinem vnebovzetju in po našem krstu zagotovilo, »da je Kristus, ki je vstal od mrtvih, prvenec tistih, ki so zaspali« (prim. 1 Kor 15,20).

Amen

Msgr. Alojzij Cvikel DJ, nadškof metropolit